

Anarchokapitalismus

Díl jednačtyřicátý:

Svoboda (projevu)

Přednáší Urza

2. února

v klubu (de)Centrála.

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Pocitová svoboda versus logická svoboda
- ❖ Negativní a pozitivní práva
- ❖ Svoboda projevu
- ❖ Svoboda obecně

Jaké jsou naše možnosti?

❖ Kdo vyjde bez problémů schody?

Jaké jsou naše možnosti?

- ❖ Kdo vyjde bez problémů schody?
 - » Já ne; a (nejen) pro M. Rotu je to omezení svobody.

Jaké jsou naše možnosti?

- ❖ Kdo vyjde bez problémů schody?
 - » Já ne; a (nejen) pro M. Rotu je to omezení svobody.
- ❖ Jenže kdo odtud dokáže vyletět?

Jaké jsou naše možnosti?

- ❖ Kdo vyjde bez problémů schody?
 - » Já ne; a (nejen) pro M. Rotu je to omezení svobody.
- ❖ Jenže kdo odtud dokáže vyletět?
 - » To nevnímá jako omezení svobody prakticky nikdo.

Jaké jsou naše možnosti?

- ❖ Kdo vyjde bez problémů schody?
 - » Já ne; a (nejen) pro M. Rotu je to omezení svobody.

- ❖ Jenže kdo odtud dokáže vyletět?
 - » To nevnímá jako omezení svobody prakticky nikdo.

- ❖ V čem se to liší?

Jaké jsou naše možnosti?

- ❖ Kdo vyjde bez problémů schody?
 - » Já ne; a (nejen) pro M. Rotu je to omezení svobody.

- ❖ Jenže kdo odtud dokáže vyletět?
 - » To nevnímá jako omezení svobody prakticky nikdo.

- ❖ V čem se to liší?
 - » Většina lidí umí chodit; létat jen málokdo.

Co omezuje naši svobodu?

❖ Kdo se na přednášku (nebo jinam) teleportoval?

Co omezuje naši svobodu?

- ❖ Kdo se na přednášku (nebo jinam) teleportoval?
 - » Čí svobodu nemožnost teleportace omezuje?

Co omezuje naši svobodu?

- ❖ Kdo se na přednášku (nebo jinam) teleportoval?
 - » Čí svobodu nemožnost teleportace omezuje?
- ❖ Je svobodný ten, kdo nemá auto (a ani na bus)?

Co omezuje naši svobodu?

- ❖ Kdo se na přednášku (nebo jinam) teleportoval?
 - » Čí svobodu nemožnost teleportace omezuje?

- ❖ Je svobodný ten, kdo nemá auto (a ani na bus)?
 - » Spousta socialistů to jako nesvobodu vnímá.
 - „Hranice jsou otevřené, ale nemáme na cestování peníze.“

Co omezuje naši svobodu?

- ❖ Kdo se na přednášku (nebo jinam) teleportoval?
 - » Čí svobodu nemožnost teleportace omezuje?

- ❖ Je svobodný ten, kdo nemá auto (a ani na bus)?
 - » Spousta socialistů to jako nesvobodu vnímá.
 - „Hranice jsou otevřené, ale nemáme na cestování peníze.“

- ❖ A co kdyby byla běžně dostupná teleportace?

Pocit nesvobody

❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný!

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.
 - » Když nemůže něco, co doposud mohl.

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.
 - » Když nemůže něco, co doposud mohl.
 - » Když nemůže něco, co moc chce.

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.
 - » Když nemůže něco, co doposud mohl.
 - » Když nemůže něco, co moc chce.

- ❖ **Pocit nesvobody není totéž co nesvoboda.**

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.
 - » Když nemůže něco, co doposud mohl.
 - » Když nemůže něco, co moc chce.

- ❖ **Pocit nesvobody není totéž co nesvoboda.**
 - » Pocity jsou samozřejmě důležité.
 - Ale že se nějak cítíme, ještě neznamená, že máme pravdu.

Pocit nesvobody

- ❖ Člověk se může **cítit** nesvobodný! Například:
 - » Když nemůže něco, co mohou všichni kolem.
 - » Když nemůže něco, co doposud mohl.
 - » Když nemůže něco, co moc chce.

- ❖ **Pocit nesvobody není totéž co nesvoboda.**
 - » Pocity jsou samozřejmě důležité.
 - Ale že se nějak cítíme, ještě neznamená, že máme pravdu.
 - **Nezaměňujme své omezené možnosti s nesvobodou.**

Svoboda versus možnosti

❖ Kdy jsem svobodný?

Svoboda versus možnosti

❖ Kdy jsem svobodný?

» Když mi nikdo nebrání nakládat se svými zdroji.

Svoboda versus možnosti

- ❖ Kdy jsem svobodný?
 - » Když mi nikdo nebrání nakládat se svými zdroji.

- ❖ To však neznamená, že mám dostatek zdrojů.
 - » Svoboda něco učinit neznamená možnost to učinit.

Svoboda versus možnosti

- ❖ Kdy jsem svobodný?
 - » Když mi nikdo nebrání nakládat se svými zdroji.

- ❖ To však neznamená, že mám dostatek zdrojů.
 - » Svoboda něco učinit neznamená možnost to učinit.

- ❖ K vykonání akce potřebuji svobodu a možnosti.
 - » Možnosti udělat to sám či s dobrovolnou kooperací.

Proč právě tak?

❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit.

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).
 - » Jdou učinit s dobrovolnou pomocí.

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).
 - » Jdou učinit s dobrovolnou pomocí.
 - » Jdou učinit s pomocí donucených (a jejich majetku).

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).
 - » Jdou učinit s dobrovolnou pomocí.
 - » Jdou učinit s pomocí donucených (a jejich majetku).

- ❖ Třetí možnost zjevně narušuje svobodu jiných.

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).
 - » Jdou učinit s dobrovolnou pomocí.
 - » Jdou učinit s pomocí donucených (a jejich majetku).

- ❖ Třetí možnost zjevně narušuje svobodu jiných.
 - » Není slučitelná s nearbitrární univerzální svobodou.

Proč právě tak?

- ❖ Veškeré naše potenciální akce lze rozdělit takto:
 - » Jdou učinit svépomocí (v rámci našeho majetku).
 - » Jdou učinit s dobrovolnou pomocí.
 - » Jdou učinit s pomocí donucených (a jejich majetku).

- ❖ Třetí možnost zjevně narušuje svobodu jiných.
 - » Není slučitelná s nearbitrární univerzální svobodou.
 - **Její absence tedy nemůže být omezením svobody!**
 - Vnímáme-li svobodu jako univerzální a reálně dosažitelnou.

Negativní a pozitivní práva

- ❖ Negativní práva lze odvodit z práv vlastnických.
 - » Jsou konzistentní; mohou jich užívat všichni naráz.

Negativní a pozitivní práva

- ❖ Negativní práva lze odvodit z práv vlastnických.
 - » Jsou konzistentní; mohou jich užívat všichni naráz.
- ❖ Pozitivní práva jsou „silnější“ a „dávají více“.
 - » Jsou v konfliktu; a jejich užívání závislé na zdrojích.

Negativní a pozitivní práva

- ❖ Negativní práva lze odvodit z práv vlastnických.
 - » Jsou konzistentní; mohou jich užívat všichni naráz.
- ❖ Pozitivní práva jsou „silnější“ a „dávají více“.
 - » Jsou v konfliktu; a jejich užívání závislé na zdrojích.
- ❖ Etika by měla být nearbitrární a univerzální.
 - » Pozitivní práva tyto požadavky nesplňují.

Past na „bojovníky za svobodu“

❖ Záměna absence možností za nesvobodu

Past na „bojovníky za svobodu“

- ❖ Záměna absence možností za nesvobodu
 - » Absence možností vytváří pocit nesvobody.
 - **Pocit nesvobody však není totéž co nesvoboda.**

Past na „bojovníky za svobodu“

- ❖ Záměna absence možností za nesvobodu
 - » Absence možností vytváří pocit nesvobody.
 - **Pocit nesvobody však není totéž co nesvoboda.**
 - » Svobodou jsou pak míněna pozitivní práva.
 - To vytváří požadavek na omezení některých negativních práv.

Past na „bojovníky za svobodu“

- ❖ Záměna absence možností za nesvobodu
 - » Absence možností vytváří pocit nesvobody.
 - **Pocit nesvobody však není totéž co nesvoboda.**
 - » Svobodou jsou pak míněna pozitivní práva.
 - To vytváří požadavek na omezení něčích negativních práv.
 - » Probíhá mentální gymnastika ospravedlňující útlak.

Past na „bojovníky za svobodu“

- ❖ Záměna absence možností za nesvobodu
 - » Absence možností vytváří pocit nesvobody.
 - **Pocit nesvobody však není totéž co nesvoboda.**
 - » Svobodou jsou pak míněna pozitivní práva.
 - To vytváří požadavek na omezení některých negativních práv.
 - » Probíhá mentální gymnastika ospravedlňující útlak.
 - Např. tím, že práva „bojovníka za svobodu“ jsou omezena.
 - Ano, protože stát; leč nelze tím ospravedlnit další takové počítání.

Past na „bojovníky za svobodu“

- ❖ Záměna absence možností za nesvobodu
 - » Absence možností vytváří pocit nesvobody.
 - **Pocit nesvobody však není totéž co nesvoboda.**
 - » Svobodou jsou pak míněna pozitivní práva.
 - To vytváří požadavek na omezení něčích negativních práv.
 - » Probíhá mentální gymnastika ospravedlňující útlak.
 - Např. tím, že práva „bojovníka za svobodu“ jsou omezena.
 - Ano, protože stát; leč nelze tím ospravedlnit další takové počítání.
 - Nebo různé preventivní údery a opatření proti mocným.
 - Pak by mohl každý subjektivně „bezmocný“ útočit na druhé.

Negativní svoboda projevu

- ❖ **Majitel platformy určuje její pravidla.**
 - » Nikdo nemá být umlčován proti daným pravidlům.
 - » Nikdo nemá být nucen dávat jinému prostor.

Negativní svoboda projevu

- ❖ **Majitel platformy určuje její pravidla.**
 - » Nikdo nemá být umlčován proti daným pravidlům.
 - » Nikdo nemá být nucen dávat jinému prostor.
- ❖ **Svoboda projevu nechrání projev kdekoliv.**

Negativní svoboda projevu

- ❖ **Majitel platformy určuje její pravidla.**
 - » Nikdo nemá být umlčován proti daným pravidlům.
 - » Nikdo nemá být nucen dávat jinému prostor.

- ❖ **Svoboda projevu nechrání projev kdekoliv.**
 - » Sprejování domu proti vůli vlastníka není svoboda.

Negativní svoboda projevu

- ❖ **Majitel platformy určuje její pravidla.**
 - » Nikdo nemá být umlčován proti daným pravidlům.
 - » Nikdo nemá být nucen dávat jinému prostor.

- ❖ **Svoboda projevu nechrání projev kdekoliv.**
 - » Sprejování domu proti vůli vlastníka není svoboda.
 - S jeho souhlasem už ano!

Negativní svoboda projevu

- ❖ **Majitel platformy určuje její pravidla.**
 - » Nikdo nemá být umlčován proti daným pravidlům.
 - » Nikdo nemá být nucen dávat jinému prostor.

- ❖ **Svoboda projevu nechrání projev kdekoliv.**
 - » Sprejování domu proti vůli vlastníka není svoboda.
 - S jeho souhlasem už ano!
 - Totéž platí pro každou platformu a každá pravidla.
 - Nelze umožnit každému projev kdekoliv (omezené zdroje).

Příklady

Příklady

❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.
- ❖ Stát zakázal prodej Mein Kampf bez dodatků.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.
- ❖ Stát zakázal prodej Mein Kampf bez dodatků.
- ❖ Knihkupectví odmítne prodávat Mein Kampf.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.
- ❖ Stát zakázal prodej Mein Kampf bez dodatků.
- ❖ Knihkupectví odmítne prodávat Mein Kampf.
- ❖ Nedám někomu prostor ve své knize.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.
- ❖ Stát zakázal prodej Mein Kampf bez dodatků.
- ❖ Knihkupectví odmítne prodávat Mein Kampf.
- ❖ Nedám někomu prostor ve své knize.
- ❖ Smažu něčí komentář/účet na webu Urza.cz.

Příklady

- ❖ Neotevřu Svědkům Jehovovým.
- ❖ Stát zakáže Svědky Jehovovy.
- ❖ Stát zakázal prodej Mein Kampf bez dodatků.
- ❖ Knihkupectví odmítne prodávat Mein Kampf.
- ❖ Nedám někomu prostor ve své knize.
- ❖ Smažu něčí komentář/účet na webu Urza.cz.
- ❖ Facebook smaže něčí komentář/účet.

Cenzura

❖ Nadužívané slovo proměnlivého významu.

Cenzura

- ❖ Nadužívané slovo proměnlivého významu.
- ❖ V úzkém slova smyslu státní cenzura.

Cenzura

- ❖ Nadužívané slovo proměnlivého významu.
- ❖ V úzkém slova smyslu státní cenzura.
- ❖ V širším slova smyslu každé potírání vyjádření.

Cenzura

- ❖ Nadužívané slovo proměnlivého významu.
- ❖ V úzkém slova smyslu státní cenzura.
- ❖ V širším slova smyslu každé potírání vyjádření.
 - » **Taková je však nutně součástí svobody projevu.**

- ❖ Nadužívané slovo proměnlivého významu.
- ❖ V úzkém slova smyslu státní cenzura.
- ❖ V širším slova smyslu každé potírání vyjádření.
 - » **Taková je však nutně součástí svobody projevu.**
 - Kdyby nebyla, musíme trpět projevy kohokoliv kdekoliv:
 - ničení umění, spam, oplzlé řeči, pořvávání na přednášce, ...

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...
- ❖ Lidé chtějí nesvobodu, kde jim chybí možnosti.

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...
- ❖ Lidé chtějí nesvobodu, kde jim chybí možnosti.
 - » Zákaz kouření v restauraci? Založ si vlastní! Ale...

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...

- ❖ Lidé chtějí nesvobodu, kde jim chybí možnosti.
 - » Zákaz kouření v restauraci? Založ si vlastní! Ale...
 - » Genderové kvóty? Prosad' je bez donucení! Ale...

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...
- ❖ Lidé chtějí nesvobodu, kde jim chybí možnosti.
 - » Zákaz kouření v restauraci? Založ si vlastní! Ale...
 - » Genderové kvóty? Prosad' je bez donucení! Ale...
 - » Zákaz drog? Vysvětli lidem, aby je nebrali! Ale...

Chceme svobodu, kde máme sílu

- ❖ (Téměř) každý chce svobodu tam, kde má sílu.
 - » Podnikatelé svobodu podnikání; umělci projevu...
- ❖ Lidé chtějí nesvobodu, kde jim chybí možnosti.
 - » Zákaz kouření v restauraci? Založ si vlastní! Ale...
 - » Genderové kvóty? Prosaď je bez donucení! Ale...
 - » Zákaz drog? Vysvětli lidem, aby je nebrali! Ale...
 - » Regulace sociálních sítí? Založ si vlastní! Ale...

Svoboda

- ❖ **Svoboda znamená, že ne vždy prosadím své.**
 - » Neakceptuji-li to, ohrozím (i svou vlastní) svobodu.

Svoboda

- ❖ **Svoboda znamená, že ne vždy prosadím své.**
 - » Neakceptuji-li to, ohrozím (i svou vlastní) svobodu.
- ❖ **Svoboda je též respekt k jiným preferencím.**
 - » Zejména nebezpečí vyhodnocujeme každý jinak.

Svoboda

- ❖ **Svoboda znamená, že ne vždy prosadím své.**
 - » Neakceptuji-li to, ohrozím (i svou vlastní) svobodu.
- ❖ **Svoboda je též respekt k jiným preferencím.**
 - » Zejména nebezpečí vyhodnocujeme každý jinak.
- ❖ **Potlačení svobody „pro teď v krizi“ je problém.**
 - » Přistupuji tím na hru „silnější pes mrdá“.

Závěr

- ❖ Snažme se oddělovat svobodu od možností.
- ❖ Pocit nesvobody není totožný s nesvobodou.
- ❖ Svoboda projevu je svoboda majitele platformy.
- ❖ Svoboda by měla být univerzální (tedy pro \forall).

Přijďte příště

- ❖ Březnovou přednášku bych rád věnoval šílenství kolem koronaviru; ale zejména tomu, že se nijak neliší od jiných státních restrikcí (ba naopak).

Středa 2. března
v 19 hodin v (de)Centrále